

Bååtska Palatset – en guidad visning

Den 9 februari hade Seniorföreningen inbjudit till en guidad visning av Bååtska Palatset. Det blev snabbt fullbokat och visningen upprepas den 9 mars. Palatset visas endast för bokade grupper. Vi var 20 medlemmar som mötte upp och fick en spännande tur i ett mycket stort palats med flera stora och praktfulla salar med högt till taket. Fotografering var inte tillåtet, så det blir inga interiörbilder i detta referat. Palatset är nog okänt även för många stockholmare.



Bååtska Palatset är ett av Stockholms bäst bevarade 1600-tals palats. Det är numera Svenska Frimurare Ordens Stamhus. Palatset är beläget på Blasieholmen. Här finns dokumenterade historiska händelser från 1300-talet med bl.a. industri- och varvsverksamhet. Under stormaktstiden ville regenterna få en mer representativ omgivning nära slottet. Varvsverksamheten flyttades till Skeppsholmen. Drottning Kristina skänkte en tomt till friherren Seved Bååt, som också var riksskattnästare. Han byggde palatset efter ritningar av Nicodemus Tessin d.ä. Bååt avled innan palatset var helt färdigt. Änkan sålde palatset till sin bror, greve Stenbock, som sedan fullbordade palatset. Efter stormaktstidens slut under 1700-talet hade enskilda personer inte längre behov av eller råd med stora palats. Bååtska delades upp på flera hyresgäster, bl.a. franska ambassaden. Med kungens hjälp köpte Frimurarorden palatset 1874. Man har varsamt renoverat och byggt om. Ett arbete som fortfarande pågår.

Den pampiga entréhallen ska i stort vara som på 1600-talet, men den ståtliga bankettsalen innanför entrén var från början gårdsplan med stall. Via en paradtrappa kommer man upp till andra våningsplanet med flera praktfulla och katedralliknande salar i olika storlekar.

Kung Oscar II tillbringade mycket tid i palatset. Han tyckte att palatset var mer ståndsmässigt än det senare byggda slottet. Hans skrivbord finns kvar i kungarummet. Gustaf V var också en flitig besökare. Mot slutet av sin regenttid lyckades han få en hiss installerad för att slippa gå i trappan. Det var en hiss, som var tillräckligt hög så att kungen skulle kunna använda den utan att ta av sin höga hatt. Vår nuvarande kung är inte frimurare, men han är Ordens högste beskyddare. Tidigare kungar var alla frimurare och Ordens stormästare.

Våra kunniga guider berättade inte bara om palatset. Vi fick också lära oss lite mer om Frimurare Orden, dock inte några detaljer om de mest hemliga ritualerna. Frimurarorden beskrivs som öppen. Det är en kristen plikt att hjälpa utsatta medmänniskor. Orden är en sammanslutning av män från skilda samhällsgrupper. I vissa sammankomster får kvinnor delta. Man kan bli medlem via rekommendation från tidigare medlem eller anmäla sitt intresse för medlemskap på hemsidan och på så sätt komma i dialog med Orden.

Frimurare Orden och närstående stiftelser delar varje år ut mer än 50 miljoner kronor. Det sker i form av anslag till forskare som arbetar med barns sjukdomar och för att utveckla vård och omsorg.

Det blev ett mycket intressant besök i detta ståtliga palats med sin skiftande historia och en liten inblick i en Orden, som av många betraktas som hemlig och okänd.

Anders Rickardsson